

Dr Robert Vannoy, Historia Starego Testamentu, Wykład 22

© 2012, dr Robert Vannoy i Ted Hildebrandt

Przymierze Abrahamowe – Rdz 12, 15, ...

Przydział klasowy Księgi Powtórzonego Prawa

Zadanie na przyszły tydzień obejmuje pisemną analizę struktury Księgi Powtórzonego Prawa. Nie szukam długich artykułów. Tak naprawdę nie oczekuję niczego więcej poza tym, żebyś przeczytał Księgę Powtórzonego Prawa, ale chcę, żebyś zastanowił się nad strukturą i głównymi podziałami materiału. Można przeczytać, że Schultz stanowi podsumowanie materiału. Zatem tak naprawdę szukam raczej zarysu Księgi Powtórzonego Prawa, z pewnością z głównymi podziałami i pewnymi wskazówkami na podpodziały. Wskaż podstawowy cel rozdziałów 1-11, a następnie główną kategorię w rozdziałach 12-26, która stanowi materiał prawny będący w pewnym sensie sercem książki. I charakter materiału w rozdziałach 27-34. Zasadniczo to, czego szukam, to zarys strukturalny materiału. Należy to zrobić jako tło dla tego, co będziemy robić na zajęciach. Nie szukam żadnego długiego artykułu. Chodzi mi tylko o to, żebyś przyjrzał się strukturze książki.

Ten kurs jest kontynuowany. Kiedy więc w następnym kwartale dotrę do Księgi Powtórzonego Prawa, będzie to przygotowanie do tego. Robię to tylko z jednego powodu – uważam, że istnieje w nim czynnik motywujący, który zachęci Cię do uważnego przeczytania tego materiału i zastanowienia się nad nim. Niestety, ludzka natura jest taka, jaka jest, kiedy wiesz, że zostaniesz pociągnięty do odpowiedzialności za coś, co zwykle robisz lepiej. Nie chodzi o to, żeby Cię prześladować, ale żeby pomóc Ci opanować ten materiał. |

Abraham jako postać historyczna

1. Abraham i Filistyni

2. Abraham jako nasz duchowy ojciec

A. Przymierze Boga z Abrahamem

Rodzaju 12:1-3 – Pasywny lub Refleksyjny

Podczas ostatniej godziny zajęć omawialiśmy Abrahama jako postać historyczną. Doszedłem do tego wniosku po naszej dyskusji na temat Abrahama i Filistynów oraz kwestii, czy kontakty z Filistynami są anachronizmem w okresie patriarchów. Przejdźmy do punktu 2. „Abraham jako nasz duchowy ojciec”. Jest tam kilka podpunktów, ale a. jest „przymierze Boga z Abrahamem”, o którym mowa w czterech wymienionych fragmentach. Pierwszy z nich znajduje się w Księdze Rodzaju 12:1-3. Zatem pod tym nagłówkiem chcę przyjrzeć się tym fragmentom i zobaczyć, co wiąże się z przymierzem Boga z Abrahamem. W Księdze Rodzaju 12:1-3 i wersecie 7 znajdujemy oryginalne oświadczenie o powołaniu Abrahama, w którym nakazano mu opuścić swój lud i kraj i udać się do innego miejsca, które wskaże mu Bóg. Otrzymuje pewne obietnice. Czytamy: „Pan powiedział do Abrama: «Opuść swój kraj, swój lud i dom swego ojca i udaj się do ziemi, którą ci wskażę. Uczynię z ciebie wielki naród i będę ci błogosławił; Rozsławię twoje imię i będziesz błogosławieństwem. Będę błogosławił błogosławiącym ciebie, a każdego, kto cię przeklina, przeklnę; a dzięki Tobie będą błogosławione wszystkie narody na ziemi”. Następnie w wersecie 7: „Pan ukazał się Abramowi i powiedział: «Twojemu potomstwu dam tę ziemię». [To było po jego przybyciu do tej ziemi.] Zbudował tam więc ołtarz Panu, który mu się ukazał”.

W wersecie 2, gdzie omawiacie błogosławieństwa, dowiadujecie się, że potomstwo Abrahama stanie się wielkim narodem, a on będzie błogosławiony, a jego imię stanie się wielkie. Teraz przypomnij sobie kontekst. Właśnie opuścił Haran i nie ma dzieci. Ale Pan mówi, że uczyni z Abrahama wielki naród i rozsławi jego imię. Zapamiętajcie tę wzmiankę o zdobyciu wielkiego nazwiska w kontekście pierwszych rozdziałów Księgi Rodzaju. Jeśli wrócimy do Księgi Rodzaju 6:1-4, taka była ambicja

synów Bożych, którzy zawierali małżeństwa z córkami ludzkimi i tam omawialiśmy możliwości interpretacji. O potomstwie tych małżeństw czytamy pod koniec wersetu 4 rozdziału 6. „Mężowie starzy” to dosłownie „mężowie godni tego imienia”. Potem, kiedy dochodzimy do Księgi Rodzaju 11, gdzie ludzie zebrali się, aby zbudować wieżę, której szczyt sięgałby aż do nieba, powiedzieli: „Uczyńmy sobie imię, abyśmy nie byli rozproszeni po ziemi”. Kiedy dojdiesz do Rodzaju 12, werset 2, Pan mówi do Abrahama: „Uczynię twoje imię wielkim”. Bóg da Abrahamowi to, czego inni szukali w niewłaściwy sposób, Bóg da mu to w sposób właściwy.

Następnie w wersecie 2 ostatnie zdanie brzmi: „będziecie błogosławieństwem”. Stwierdzenie to zostało bardziej szczegółowo omówione w wersecie 3, ponieważ w wersecie 3 jest napisane: „Będę błogosławił tym, którzy cię błogosławią, a każdego, kto cię przeklina, będę przeklinał; a dzięki Tobie będą błogosławione wszystkie narody na ziemi”. Znaczące jest teraz ostatnie zdanie wersetu 3. Powstaje jednak pytanie dotyczące tłumaczenia. Jeśli porównasz Króla Jakuba lub NIV, który mówi: „wszystkie narody ziemi będą przez ciebie błogosławione”. Zauważasz, że tłumaczenie jest bierne: „bądź błogosławiony przez ciebie”. Natomiast jeśli spojrzysz na poprawioną wersję standardową, znajdziesz tłumaczenie: „przez ciebie będą błogosławić wszystkie rodziny ziemi”.

To zdanie „wszystkie narody ziemi będą błogosławione w tobie” lub „w twoim potomstwie” zostało powtórzone pięć razy w Księdze Rodzaju. Znajdziesz to tutaj, w Księdze Rodzaju 12:3, gdzie hebrajska konstrukcja nazywa się Niphal . Wyjaśnię to za chwilę. Masz to również w Księdze Rodzaju 18:18 i 28:14, gdzie masz tę samą hebrajską konstrukcję Niphal . Ale mamy to w Księdze Rodzaju 22:18 i 26:4 w Hithpael , co jest innym rodzajem formy czasownika w konstrukcji hebrajskiej. Zatem trzy razy czasownik to Niphal i dwa razy czasownik to Hitpael , ale to samo wyrażenie powtarza się czasami Abrahamowi, a czasami jego potomkom, Izaakowi i Jakubowi. Pytanie brzmi, jak najlepiej przetłumaczyć to wyrażenie.

Co ciekawe, Septuaginta, greckie tłumaczenie języka hebrajskiego, konsekwentnie tłumaczy wszystkie pięć wyrażeń jako przyszły bierny, a nie przyszły

środkowy. Innymi słowy, jest całkiem jasne, że w języku greckim było ono rozumiane konsekwentnie jako pasywne. Teraz przychodzicie do RSV i nie macie tego jako strony biernej, macie to jako coś, co można by nazwać refleksyjnym: „w tobie błogosławiłyby się wszystkie rodziny ziemi”. To odruchowy rodzaj działania. Pytanie brzmi: dlaczego przetłumaczyli to inaczej? Jeśli spojrzysz na komentarze, odkryjesz, że większość współczesnych komentarzy tłumaczy je jak RSV i czyni je refleksyjnymi. W związku z tym w tych komentarzach często mówi się, że Niphal, który jest na ogół tematem pasywnym, można przetłumaczyć jako zwrotny, natomiast Hithpael, który jest na ogół tematem zwrotnym, nie może być przetłumaczony jako pasywny.

Teraz w bibliografii jest tego ilustracja. Zwróć uwagę na wpis na górze strony 13, Ephraim Speiser z jego książki Genesis w serii Anchor Bible. Speiser mówi na stronie 86: „Forma hebrajska jest często tłumaczona jako „będą błogosławione” w takim stopniu, w jakim jest to Niphal, które jest ogólnie, chociaż nie zawsze, bierne. Istnieją jednak równoległe fragmenty z Hithpaelem, formą, która może być refleksyjna lub wzajemna, ale nie bierna. Speiser mówi, że Hithpaela nie można przetłumaczyć jako biernego. Klauzula ta oznacza zatem, że narody świata będą wskazywać na Abrahama jako na swój ideał, błogosławiąc siebie lub siebie nawzajem. Z drugiej strony strona bierna oznaczałaby, że przywileje, którymi cieszyć się będzie Abraham i jego potomkowie, zostaną rozciągnięte na inne narody. Rozróżnienie to może być na pozór niewielkie, lecz z teologicznego punktu widzenia ma ogromne znaczenie i nie można lekceważyć dowodów płynących z użycia językowego. Speiser ma rację w tej kwestii, że ma to ogromne znaczenie teologiczne, niezależnie od tego, czy tłumaczy się to refleksyjnie, czy biernie. Czy jest to stwierdzenie w sposób proroczy, że inne narody zostaną pobłogosławione jako coś, co im się przydarzy poprzez Abrahama i jego nasienie? A może po prostu mówi, że inne narody będą postrzegać Abrahama jako swój ideał i w pewnym sensie błogosławić sobie. Jest to więc istotne. Ale Speiser twierdzi, że Hithpaela nie można przetłumaczyć jako biernego. Wydaje się jasne, że wszystkie pięć należy przetłumaczyć w ten sam sposób, powtarza się to samo zdanie. Zamiast więc

tłumaczyć je wszystkie w sposób pasywny, Speiser i inni tłumaczą je odruchowo, mimo że masz Niphal , który w języku hebrajskim jest zwykle pasywny.

Teraz pytanie brzmi: czy to naprawdę prawda, że Hithpaela nie można przetłumaczyć jako biernego? W Twojej bibliografii mam odniesienie do artykułu Allana MacRae „Paul's Use of Izajasz 65:1” w tomie Prawo i prorocy, s. 372. Artykuł nie dotyczy Księgi Rodzaju 12 ani tego tekstu, ale omawia on użycie Hithpaela . W tym tomie na s. 372 pisze: „Większość współczesnych książek o hebrajskim ma tendencję do bezkrytycznego powtarzania stwierdzeń zawartych w gramatyce hebrajskiej sprzed stu lat, a czasami stwierdzenia te nie wytrzymają pełnego dochodzenia. Dlatego wiele gramatyk hebrajskich twierdzi, że Hithpael rzadko jest bierny”. Teraz, gdy spojrzysz na niektóre gramatyki języka hebrajskiego, powiedzą, że nigdy nie jest ono pasywne. Mówi jednak: „wiele gramatyk języka hebrajskiego twierdzi, że Hithpael rzadko jest pasywny, ale uważne zbadanie pokazuje, że co najmniej jedna czwarta jego wystąpień musi być interpretowana jako bierna. Co najwyżej nie więcej niż jedna trzecia ma charakter zwrotny, a bardzo niewiele można zinterpretować jako wzajemne. Dopiero w ciągu ostatnich kilku lat dostrzeżono istnienie iteracyjnego i trwałego Hithpaela ”, po czym wykracza on poza to i zajmuje się czymś innym. Rzecz w tym , że według MacRae „jedną czwartą jego wystąpień należy przetłumaczyć jako pasywne”. Nie ma więc podstaw do twierdzenia, że Hithpaela nie można przetłumaczyć jako strony biernej. To może być.

Oznacza to, że kiedy ponownie dojdiesz do tego stwierdzenia, możesz przetłumaczyć je zwrotnie lub pasywnie. Wiele zależy od zrozumienia znaczenia. Gramatyka pozwala na to w obie strony i nie ma tak wielu komentarzy, a jak wyraziłby się Speiser, Hithpaela nie można przetłumaczyć jako biernego.

Jeśli interesuje Cię to pytanie, a może wydaje się to niejasne, istnieje dobry artykuł na ten temat, który możesz przeczytać we wpisie OT Allisa „The Blessing of Abraham” w Princeton Theological Review z 1937 r. Omawia tam tę kwestię bardzo szczegółowo i bardzo uważnie. Mógłbym po prostu powiedzieć, że na pierwszych kilku stronach, które mówi, mówi o dobrze znanej gramatyce, która ponownie mówi, że

Hithpael nie może być bierny, tylko refleksyjny, mówi: „uczeń, gdyby wiedział o pominięciu, byłby skłonny być wdzięczny doktorowi McPhadonowi za oszczędzenie mu konieczności zwracania sobie głowy wątpliwymi lub nieistotnymi wyjątkami od ogólnej zasady. Gdyby jednak powiedziano uczniowi, że ważność tego nieistotnego wyjątku od ogólnej zasady zależy od historycznej interpretacji błogosławieństwa Abrahama i że klucz do gramatyki doktora McPhadona odcina ewangeliczne serce od tej chwalebnej obietnicy. Gdyby myślał poważnie, miałby zupełnie inne zdanie w tej sprawie. Kwestia możliwych znaczeń Hithpaela przestałaby być suchym szkieletem gramatyki hebrajskiej i stałaby się żywą kwestią niemałej wiary chrześcijańskiej”. Zatem jest to miejsce, w którym gramatyka hebrajska odgrywa dość znaczącą rolę w interpretacji dość ważnego fragmentu.

Allis w tym artykule idzie dalej i wskazuje, że wszystkie te pięć fragmentów zostało przetłumaczonych w Targumach Samarytańskim, Babilońskim i Jerozolimskim jako strony bierne, nie tylko w Septuagincie, ale także w Targumach. Targumy to aramejskie tłumaczenia hebrajskiego Starego Testamentu, powstałe po wygnaniu, kiedy aramejski stał się językiem dominującym na Bliskim Wschodzie. W każdym przypadku Targumy są pasywne. Cytaty tych fragmentów z Septuaginty, Wulgaty i Nowego Testamentu są zawsze bierne.

Cytaty z Nowego Testamentu są oczywiście dla nas szczególnie istotne. To Dzieje Apostolskie 3:25, gdzie czytasz: „I jesteście dziedzicami obietnicy i przymierza, które Bóg zawarł z waszymi ojcami. Powiedział do Abrahama: «Przez twoje potomstwo będą błogosławione wszystkie ludy na ziemi»”. Następnie w Liście do Galacjan 3:8 „Pismo przewidywało, że Bóg usprawiedliwi pogan z wiary, i z wyprzedzeniem zwiastowało Abrahamowi ewangelię: «Wszystkie narody będą błogosławiony przez ciebie.” Jest to bierność. W słowach Pawła uderzające jest to, jak nazywa tę obietnicę? Nazywa to ewangelią. Mówi: „i z wyprzedzeniem oznajmił Abrahamowi ewangelię: «Wszystkie narody będą przez ciebie błogosławione»”. Myślę, że to podkreśla znaczenie tego stwierdzenia z Księgi Rodzaju 12:3 . W jaki sposób Abraham stanie się błogosławieństwem dla narodów? Myślę, że błogosławieństwo ma się spełnić w jego

nasieniu, które, wracając do Księgi Rodzaju 3:15, zetrze węża. Wskazuje tam na Księgę Rodzaju 3:15 i wskazuje na Chrystusa i zbawienie, które zapewnił. Myślę więc, że w tej obietnicy zawarta jest idea, która jest centralna dla całej Biblii. Pytania i uwagi?

W żadnym z fragmentów Nowego Testamentu nie ma bezpośredniego cytatu któregośkolwiek z pięciu. Jest to swego rodzaju przeformułowanie, które łączy w sobie elementy pięciu. W pięciu przypadkach występują niewielkie różnice. Widzisz, ten argument można by powiedzieć: „mogliby cytować jedno z tych stwierdzeń Niphala”. Ale nie sądzę, że można to powiedzieć ze względu na sposób, w jaki jest to nieco sparafrazowane i zreorganizowane. To po prostu powtórzenie istoty tego podstawowego stwierdzenia. Staje się to również powodem, aby tłumaczyć je wszystkie konsekwentnie, a nie połowę z nich w jeden i połowę z nich w inny.

W Dziejach Apostolskich 13:17 przez resztę rozdziału Paweł śledzi historię Starego Testamentu. Śledzi historię Starego Testamentu od wyjścia przez Dawida do Chrystusa. To jest Dzieje Apostolskie 13. W kilku miejscach mówi o Chrystusie jako o wypełnieniu obietnicy danej ojcom. Jeśli spojrzysz na Dzieje Apostolskie 13:23, „Z potomstwa tego człowieka Bóg wyprowadził do Izraela Zbawiciela Jezusa, zgodnie z obietnicą”. Gdzie była obietnica dana ojcom nasienia? Dzieje Apostolskie 13:32: „Ogłaszamy wam dobrą nowinę: To, co Bóg obiecał naszym ojcom, spełnił dla nas, ich dzieci, wskrzeszając Jezusa na nowo, jak napisano w Psalmie drugim: «Ty jesteś moim Synem; dzisiaj stałem się waszym Ojcem». Zatem tego typu odniesienia odchodzą od obietnicy złożonej Chrystusowi. Myślę, że jest to także aluzja do Księgi Rodzaju 12:3, przy założeniu, że jest to strona bierna, a nie refleksyjna.

Tak więc w tym stwierdzeniu i w tych oświadczeniach dotyczących przedstawienia tych obietnic Abrahamowi mamy to, co Vos mówi na stronie 77, co jest wymienione w twojej bibliografii, że „w Księdze Rodzaju 12 jedna rodzina jest wyjęta z wielu rodzin semickich i w nim dokonuje się odkupieńcze, objawieniowe dzieło Boga. Na tym polega ogromne znaczenie powołania Abrahama”. Spójrzcie, co próbowaliśmy prześledzić, to postępowanie linii obietnicy zakorzenionej w Księdze Rodzaju 3:15, a tutaj

robimy kolejny znaczący krok naprzód. Linia Abrahama jest linią, przez którą ta linia będzie przebiegać.

Rodzaju 12:7 – Ziemia Obiecana

Księga Rodzaju, rozdział 12, werset 7, mówi o ziemi obiecanej. „Twojemu potomstwu dam tę ziemię”. Zauważcie, że werset zaczyna się od stwierdzenia: „Pan ukazał się Abrahamowi i rzekł: «Twojemu potomstwu oddaję tę ziemię»”. Jest to pierwszy raz, kiedy w Starym Testamencie jest powiedziane, że Pan objawia się komuś. Wiemy oczywiście, że Pan przechadzał się po ogrodzie Eden z Adamem i Ewą. Ale wyrażenie „Pan ukazał się komuś” pojawia się po raz pierwszy. Istnieje termin techniczny używany do określenia tego i kolejnych wystąpień Pana, a terminem tym jest „teofania” – manifestacja Boga. Myślę, że gdybyś miał zdefiniować „teofanię”, powiedziałbyś: jest to przejaw Boga w tymczasowej formie, dostrzegalnej zmysłami zewnętrznymi. Zatem poprzez teofanię Bóg czyni swoją obecność widoczną i rozpoznawalną dla różnych ludzi. Trudno powiedzieć, jaka była forma teofanii w tym konkretnym przypadku, nie powiedziano nam. W każdym razie było to jakieś widzialne objawienie Bożej obecności. W rzeczywistości forma czasownika „pojawił się Pan” jest formą bierną czasownika ra'a . Jest bierne: „Bóg był widziany, pojawił się”.

Inne fragmenty Przymierza Abrahamowego: Ziemia Obiecana

W pierwszym wersecie Księgi Rodzaju 15 czytamy: „Potem słowo Pańskie doszło do Abrama w wizji: Nie bój się, Abramie. Jestem twoją tarczą, twoją wielką nagrodą.” Obecnie zazwyczaj sytuację wizjonerską odróżnia się od teofanii na podstawie języka. Doświadczenie wizjonerskie nie jest związane z zewnętrzną percepcją zmysłową, jest wewnętrzne. Wydaje się, że jest to widzialne pojawienie się lub reprezentacja Boga w tymczasowej formie. Ale on nie tylko coś widzi, bo ukazał mu się Pan, ale także coś słyszy, Bóg przemówił i rzekł: Twojemu potomstwu dam tę ziemię. Teraz ta obietnica ziemi jest wspomniana później w rozdziale 17 wersecie 7, a także w rozdziale 15. Ale w Księdze Rodzaju 17:7: „Ustanowię moje przymierze jako

wieczne przymierze między mną a wami i waszym potomstwem po was na pokolenia przyjdź, aby być twoim Bogiem i Bogiem twojego potomstwa po tobie. Całą ziemię Kanaan, w której jesteś teraz przybyszem, oddaję w posiadanie na wieki tobie i twojemu potomstwu po tobie; i będę ich Bogiem”. Wygląda więc na to, że ta obietnica będzie miała długi, nieokreślony ciąg dalszy w przyszłości.

Obietnica ziemi rodzi wiele pytań, czy została już odpowiednio wypełniona i czy ten wieczny aspekt obietnicy nadal obowiązuje do chwili obecnej. Jestem zdania, że pozostaje to w paraleli z Księgi Rodzaju 17:7 i 8, że obietnica ziemi jest równoległa do przymierza Abrahamowego jako wieczne. Wydaje mi się, że dopóki przymierze Abrahamowe pozostaje ważne, obietnica ziemi odpowiada temu. Zatem nadal jest aktualne. Wydaje mi się, że pełna realizacja tego dopiero się okaże. Według mojego własnego zrozumienia różnych fragmentów proroczych ksiąg Starego Testamentu nastąpi powrót Izraela na tę ziemię. Księgi prorocze mówią strasznie dużo o ziemi po rozproszeniu i przyszłym powrocie.

Z tymi obietnicami dotyczącymi ziemi należy zrobić dwie rzeczy. Niektórzy twierdzą, że po powrocie z wygnania babilońskiego spełniły się one w sposób wystarczający. Myślę jednak, że jeśli przyjrzeć się im szczegółowo, wiele szczegółów nie pasuje do powrotu z wygnania. Nie jest to więc wystarczające spełnienie. Inni by to zauważyli i powiedzieli, że obietnice dotyczące ziemi mają duchowe wypełnienie w kościele w tym sensie, że ziemia rozszerza się na cały świat i staje się po prostu symbolem, a nie czymś, co należy postrzegać jako geograficzne wypełnienie się w przyszłości wobec narodu żydowskiego. To jednak wykracza poza zakres tego kursu. Myślę jednak, że w przyszłości zobaczymy spełnienie konkretnych szczegółów.

Myślę, że zostało to tymczasowo wypełnione w czasach Dawida, ponieważ jeśli spojrzeć na granice z Księgi Rodzaju 15, od Eufratu do rzeki Egiptu w czasach Dawida, królestwo rozciągało się do tych granic. Kiedy Salomon przejął władzę, wspomniał dokładnie o tych granicach. Wydaje mi się, że jest to tymczasowe spełnienie, ale zostało utracone i wydaje mi się, że obietnica już nie obowiązuje, ale oczekuję jej spełnienia w przyszłości.

Rodzaju 15 Ratyfikacja Przymierza

Przejdźmy do 15. rozdziału Księgi Rodzaju, który jest drugim fragmentem odnoszącym się do przymierza Abrahamowego. Myślę, że moglibyśmy postrzegać rozdział 15 jako ratyfikację przymierza poprzez przysięgę przymierza Pana. Chcę to przeczytać, ponieważ jest to interesujący rozdział i myślę, że powinniśmy mieć na uwadze cały tekst. „Potem doszło do Abrama w widzeniu słowo Pana: «Nie bój się, Abramie. Jestem twoją tarczą, twoją wielką nagrodą. Ale Abram powiedział: «O Wszechwładny Panie, co możesz mi dać, skoro pozostaję bezdzietny, a tym, który odziedziczy mój majątek, jest Eliezer z Damaszku?» I Abram powiedział: Nie dajcie mi dzieci; tak sługa w moim domu będzie moim dziedzicem. Wtedy doszło do niego słowo Pana: «Nie ten będzie twoim dziedzicem, lecz syn pochodzący z twojego ciała, będzie twoim dziedzicem». Wyprowadził go na zewnątrz i powiedział: „Spójrz w niebo i policz gwiazdy, jeśli w ogóle potrafisz je policzyć”. Wtedy mu rzekł: «Takie będzie twoje potomstwo». Abram uwierzył Panu i poczytał mu to za sprawiedliwość”.

„Powiedział mu też: «Ja jestem Pan, który cię wyprowadził z Ur chaldejskiego, aby ci dać tę ziemię w posiadanie». Ale Abram powiedział: „O Wszechwładny Panie, skąd mogę wiedzieć, że go posiadę?” I rzekł do niego Pan: Przyprowadź mi jałówkę, kozę i barana trzyletniego, a także gołębicę i młodego gołębia. Abram przyniósł mu to wszystko, przeciął je na pół i ułożył połówki naprzeciw siebie; ptaków jednak nie przeciął na pół. Wtedy na zwłoki przyleciały ptaki drapieżne, lecz Abram je przepędził. Gdy słońce zachodziło, Abram zapadł w głęboki sen i ogarnęła go gęsta i straszna ciemność. Wtedy Pan rzekł do niego: Wiedz na pewno, że twoi potomkowie będą przybyszami w obcym kraju i będą w niewoli i ucisku przez czterysta lat. Ale ukarzę naród, któremu służą jako niewolnicy, a potem wyjdą z wielkim majątkiem. Ty zaś w spokoju pójdziesz do swoich przodków i w późnej starości zostaniesz pochowany. W czwartym pokoleniu powrócą tu wasi potomkowie, gdyż grzech Amorytów nie osiągnął jeszcze pełnego wymiaru”.

„Kiedy słońce zaszło i zapadła ciemność, między kawałkami przesunął się dymiący kocioł z płonąca pochodnią. W tym dniu Pan zawarł przymierze z Abramem i powiedział: «Twojemu potomstwu daję tę ziemię»”, po czym wspomniane są granice.

Zatem Pan przemawia do Abrahama w wizji, jak zauważyliśmy w pierwszym wersecie, jak wspomniałem, jest to wizjonerskie otoczenie, w którym osoba otrzymuje wrażenia wykraczające poza normalne postrzeganie zmysłowe. Widzi i słyszy różne rzeczy, ale nie poprzez zewnętrzne mechanizmy ucha i oka. To wewnętrzne. W wersetach 4 i 5 Pan powtarza obietnicę wielkiego nasienia. Eliezer nie będzie potomkiem wybranym, jest ktoś, kto wyjdzie z jego własnych lwów. I znowu jest obietnica rozmnożenia, że z niego wyjdzie wielki naród.

Werset 6 jest uderzający: odpowiedź Abrahama. „Uwierzył Panu i poczytano mu to za sprawiedliwość”. Po raz pierwszy w Biblii te dwa ważne pojęcia wiary i prawości są ze sobą powiązane. „Uwierzył Panu i poczytano mu to za sprawiedliwość”. Zwróć uwagę, jak to jest sformułowane. Nie przez wiarę zostaje usprawiedliwiony, ale Pan poczytał mu to za sprawiedliwość. W Liście do Rzymian 4:3 Paweł nawiązuje do tego, mówiąc: „Co mówi Pismo? „Abraham uwierzył Bogu i poczytano mu to za sprawiedliwość”. Gdy zaś ktoś pracuje, zapłata jego nie jest mu przypisywana jako dar, lecz jako obowiązek. Jednakże człowiekowi, który nie pracuje, ale ufa Bogu, który usprawiedliwia niegodziwego, jego wiara jest poczytana za prawość”. Tutaj masz przypisanie lub obliczenie sprawiedliwości na podstawie wiary. Zatem odkupienie grzesznika, jak mówi Paweł, nie dokonuje się z uczynków, ale z łaski przez wiarę. Dyskusja Leupolda na temat usprawiedliwienia przez wiarę jest znakomita.

Rytuał przysięgi przymierza: Przerwij rytuał przymierza – wizja przejścia dymiącego pieca

Między Częściami

Gdy schodzimy dalej, mamy namalowaną dość tajemniczą scenę, w której Abraham zabiera zwierzęta, zabija je i otwiera połówki. Następnie czytasz w wersecie 12: „Gdy słońce zachodziło, Abram zapadł w głęboki sen”. Pamiętaj teraz, że znajdujesz

się już w kontekście wizjonerskim, więc w tej wizji Abraham zapada w głęboki sen, „i ogarnęła go gęsta i straszna ciemność”. A w wersecie 17 mamy do czynienia z dymiącym piecem, płonąca lampą, która przechodzi pomiędzy kawałkami zabitego zwierzęcia, co jest dość tajemniczym i dziwnym zjawiskiem. Co się dzieje? Oto jest pytanie?

Obszerne omówienie tego zagadnienia można znaleźć w książce Meredith Kline *By Oath Consigned*. To mniej więcej połowa strony 13 w twojej bibliografii. Możesz chcieć temu przyjrzeć się czasami na stronach 16 i 45. Ale także Meredith Kline w znacznie krótszy sposób w *New Bible Commentary*, sekcja „Komentarz do Księgi Rodzaju”, sekcja Genesis w tym tomie, s. 95. Kline mówi tam: „Komentarz do Księgi Rodzaju rytuał przysięgi, do którego przygotował się Abraham, był zwyczajem przy ratyfikacji traktatów. Z niego wywodzą się różne idiomy określające zawieranie przymierza, jak na przykład hebrajski idiom „przeciąć przymierze”. Ci z was, którzy mieli jakikolwiek język hebrajski, prawdopodobnie zdają sobie sprawę, że kiedy czytacie po angielsku, taki a taki zawarł przymierze lub Pan ustanowił przymierze, czy jakkolwiek by to było w tłumaczeniu, dosłowne tłumaczenie z języka hebrajskiego brzmi „zawrzeć przymierze”. Hebrajskie wyrażenie to *karat berit* – zawrzeć przymierze. Jeśli powiemy „zerwać przymierze”, nie ma to żadnego sensu, ponieważ tło tego idiomu zostało dla nas utracone. Jak widać, tłem tego idiomu jest ceremonia ratyfikacji, która była związana z zawieraniem tego rodzaju porozumień, podczas których zwierzęta przecięto na pół. Konsekwencje zabicia zwierząt były następujące: niech mi się to stanie, jeśli nie dopełnię zobowiązań wynikających z umowy.

Zatem Kline kontynuuje: „Rytuał przysięgi, do którego przygotowywał się Abraham, był zwyczajem przy ratyfikacji traktatów, wywodził się z niego różne idiomy określające zawarcie przymierza, jak hebrajskie „przetnij przymierze”. Przekleństwo warunkowo przywoływane w przysiędze było symbolizowane przez zabijanie i rozdzielanie zwierząt, „niech niech się stanie temu, kto złamie to przymierze”.

Fragment odnoszący się do tego to Jeremiasz 34:18, gdzie czytamy: „Ludzi, którzy naruszyli moje przymierze i nie dotrzymali warunków przymierza, które zawarli

przede mną, potraktuję jak cielca, którego przecięli na pół i potem przeszedł pomiędzy jego kawałkami.” Jak widać, znajduje się tam wzmianka o przecięciu cielęcia na pół i przejściu między częściami w kontekście sformalizowania przymierza. „Władców Judy i Jerozolimy, dworzan, kapłanów i cały lud tej ziemi, który przechodził między kawałkami cielca, wydám ich wrogom, którzy czyhają na ich życie. Ich zwłoki staną się pokarmem dla ptaków powietrznych i zwierząt ziemskich”. Jak widać, język tego odniesienia do ceremonii ratyfikacji przymierza jest bardzo podobny do tego, co dzieje się tutaj, w Księdze Rodzaju 15.

Speiser zauważa w swoim komentarzu do Anchor Bible, że dokumenty Amorytów z Mari, czyli teksty znalezione w Mari, wykorzystywały osły w tego rodzaju rytuałach, w związku z czym w terminologii dokumentów Mari idiom brzmiał „zabić osła”. do zawarcia umowy lub przymierza. W języku hebrajskim masz *karat berit* , „przeciąć przymierze” idiomatyczny określający ustanowienie przymierza, ale odzwierciedlający rytuał związany z zawarciem tego przymierza.

Kiedy dojdiesz do wersetu 17, zauważysz, że jest tam napisane o dymiącym piecu ognistym, który przechodzi pomiędzy zabitymi częściami zwierząt, a większość rozumie, że dymiący piec i płonąca lampa są rodzajem teofanicznej reprezentacji samego Boga. To Bóg składa przysięgę. Przechodzi pomiędzy częściami zabitych zwierząt. Dlatego Kline stwierdza w swoim komentarzu, że „teofania wykorzystuje, jak często gdzie indziej, elementy ognia i dymu, aby wskazać na obecność Boga. Przechodząc samotnie pomiędzy kawałkami, Bóg przysiągł wierność swoim obietnicom przymierza i wziął na siebie wszystkie przekleństwa symbolizowane przez zwłoki”.

Kline w swojej książce *By Oath Consigned* omawia dość szczegółowo różnicę między przymierzem obietnicy a przymierzem prawa. W przymierzu obietnicy to Bóg składa przysięgę. W przymierzu prawa to człowiek składa przysięgę. Jeśli więc porównasz na przykład to przymierze, przymierze Abrahamowe z przymierzem synajskim, które znajdziesz tutaj, w przymierzu Abrahamowym, to Bóg składa przysięgę. To Bóg przechodzi pomiędzy częściami zabitych zwierząt. Jeśli chodzi o Przymierze na Synaju, to ludzie mówią: „Wszystko, co Pan mówi, uczynimy”. Zatem na

Synaju to ludzie składają przysięgę. Jest to rozróżnienie pomiędzy dwoma różnymi rodzajami przymierza . Zatem ten rodzaj rytuału wskazuje na obiecującą naturę przymierza Abrahamowego. Bóg mówi, że to właśnie dla ciebie zrobię.

W traktatach zwierzchniczych/wasalnych przysięgę składali mniejsi partnerzy, a nie wielki król, więc Synaj jest analogiczny do traktatu prawnego. Niektórzy ludzie próbują porównać tę formę traktatu do 15 i 17 rozdziału Księgi Rodzaju. Myślę, że niektóre jego aspekty są równoległe, ale podobieństwo jest znacznie silniejsze w przypadku przymierza na Synaju niż w przypadku przymierza Abrahamowego. Przymierze Abrahamowe jest bardziej podobne do tak zwanych obietnic wekslowych, w przypadku których wielki król obiecuje ziemię wasalną lub coś w tym rodzaju.

Pytanie: Co zwykle mówi się o znaczeniu terroru i ciemności?

Vannoy: To po prostu obraz bardzo uroczystego, przerażającego wydarzenia. Meredith Kline w książce *By Oath Consigned* mówi, że jest to Golgota Starego Testamentu, gdzie Bóg bierze na siebie klątwę, aby zapewnić wypełnienie tych obietnic. Można więc powiedzieć, że jest coś z tego horroru wbudowanego w tę scenę.

OK, jutro zaczniemy w tym miejscu.

Przepisane przez Teda Hildebrandta

Wstępna i ostateczna edycja autorstwa Teda Hildebrandta

Opowiedziana ponownie przez Teda Hildebrandta